

ת"פ 48758/09/13 - מדינת ישראל נגד מוחמד טאהא

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 48758-09-13 מדינת ישראל נ' טאהא

לפני כבוד השופט עידו דרויאן-גמליאל
המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד צלאח מימון
נגד

הנאשם מוחמד טאהא
ע"י ב"כ עו"ד מושביץ

גזר דין

השתלשלות ההליך:

1. ביום 5.4.17, לאחר משפט הוכחות, זוכה הנאשם מעבירות זיוף ועשיית שימוש במסמך מזויף, והורשע בעבירות הבאות:
 - א. קשירת קשר לביצוע פשע (מרמה בנסיבות מחמירות), לפי סעיף 499 לחוק העונשין, תשל"ז-1977;
 - ב. קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 לחוק הנ"ל (ריבוי עבירות);
 - ג. ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 25 לחוק הנ"ל (ריבוי עבירות);
2. לבקשת ההגנה, הופנה הנאשם לשירות המבחן והתקבל בעניינו תסקיר מיום 17.10.17.
3. לציון, שבהליך זה נדחו רבים מהדיונים לתקופות ארוכות, בגין אירועים שלא היו בשליטת הצדדים ושחייבו ביטולים ודחיות של דיונים לפי בקשותיהם.
4. ביום 8.2.18 נשמעו טיעוני הצדדים לעונש:

התביעה טענה לקביעתו של מתחם עונשי בין 12 לבין 36 חודשי מאסר ועתרה למקם את העונש במחצית המתחם, להפעיל מאסר מותנה בן תשעה חודשים במצטבר לעונש המאסר שיוטל, ולהשית ענישה נלווית של מאסר מותנה, קנס ופיצוי לחברה הנפגעת;

ההגנה סברה שיש לקבוע מתחם עונשי בין מאסר בעבודות שירות לבין 36 חודשי מאסר ועתרה לקבוע עונש מאסר, בחפיפה מלאה למאסר המותנה שאין מנוס מהפעלתו וקנס, ללא פיצוי;

מעשי הנאשם:

5. חברת "נטלי" [להלן - נטלי] מספקת ללקוחותיה, בין היתר, שירותי רפואה דחופה באמצעות ביקורי בית, המבוצעים על-ידי רופאים, שחלקם מועסקים על-ידי החברה כקבלנים. החל מחודש פברואר 2010 ועד לחודש יולי 2011 הועסק הנאשם על-ידי החברה כאמור.
6. במהלך התקופה קשר הנאשם קשר עם שרון אוחנה, מוקדנית במוקד השיגור של נטלי, לביצוע מעשי זיוף ומרמה, בכוונה לקבל כספים מנטלי שלא כדין, על-דרך מצג שווא לפיו נענה הנאשם לקריאות שירות רבות מעבר לאלו שלהן נענה בפועל.
7. שיטות המרמה:
- א. שרון יצרה במערכת הקריאות הממוחשבת של החברה ("קייטו") קריאות פיקטיביות של לקוחות, שהקצתה לנאשם. לאחר מכן רשמו הנאשם ושרון תעודות רפואיות בהן מילאו פרטי לקוחות - שלמעשה לא הזמינו כלל ביקור בית - וכך יצרו מצג כוזב, כביכול ביצע הנאשם ביקורי בית כאמור;
- ב. בסוף כל חודש במהלך התקופה בין פברואר למאי 2011 הגיש הנאשם לנטלי את התעודות הרפואיות הכוזבות, לפיהן ביצע סך כולל של 730 ביקורי בית פיקטיביים, כשבגין כל תעודה כוזבת קיבל מנטלי תשלום של 120 ₪;
- ג. בנוסף, ניסה הנאשם בחודשים יוני ויולי 2011 לקבל כך במרמה מנטלי סך נוסף של 2,280 ₪; וכן רשם כאמור תעודות רפואיות כוזבות נוספות, המעידות כביכול על ביקורי בית בגינם היה זכאי לתשלום בסך כולל של 8,800 ש"ח, אך את אלה לא הספיק להגיש לנטלי עקב מעצרו;
- ד. הנאשם נהג לבצע ביקורי בית מרוכזים לעובדים זרים באתרי העסקתם או מגוריהם, בניגוד להוראות נטלי, דיווח בכזב שביצע אותם בימים ובשעות שונים, רשם תעודות רפואיות כוזבות תואמות, ודיווח גם על ביקורים שלא ביצע כלל, וכל זאת כדי לקבל במרמה מנטלי שכר מלא עבור ביקורים אלה, שלא כמוסכם בתנאי העסקתו;
8. סכום המרמה הכולל אינו ידוע ואף קשה לאומדו בקירוב, אך נמצא כי בהערכה על הצד הנמוך והזהיר, ניתן לקבוע כי עלה כדי עשרות אלפי ₪ בודדים[1].

נסיבות הביצוע של העבירות - קביעת מתחם העונש ההולם:

9. ב"כ המלומדים של הצדדים הסכימו כי יש לסווג את כלל המעשים בהם הורשע הנאשם כ"אירוע עבירה" אחד, נושא למתחם עונשי אחד. צודקים הצדדים בעמדתם: מדובר במכלול אחד של פעולות, המאופיינות במחשבה פלילית אחת ובתכנון פלילי אחד, בפגיעה באותם ערכים ובגרימת הנזק המצטבר. כך עולה ממבחני הפסיקה, ובוודאי ממבחן "הקשר ההדוק" הבוחן את אחדותה של התכנית העבריינית גם בהתפרשות המעשים

לאורך זמן (ע"פ 4910/13 בני ג'אבר נ' מ.י. (2014), דברי הש' ברק-ארז; ע"פ 5834/13 פלוני נ' מ.י. (2014), שם דובר בעבירות שחזרו לאורך שנים; ולענין פרשות מרמה - ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מ.י. (2016) וע"פ 4527/14 פרינץ נ' מ.י. (2016)).

10. העבירה הדומיננטית בקביעת המתחם תהא עבירת המרמה, שהעבירה של קשירת הקשר נועדה לשרת אותה ולהכשיר את התנאים לביצועה (ע"פ 1127/13 גברזגיי נ' מ.י. (2014), פסקה 23).

11. כפי שנפסק לא פעם, הערך החברתי עליו באה עבירת המרמה להגן הוא חופש ההחלטה, הפעולה והבחירה של המרומה, אשר נשלל ממנו עקב מעשה המרמה. הפגיעה בחופש הרצון של המרומה פירושה, שאילו היו נפרשות בפניו כל העובדות לאשורן, הוא עשוי היה לפעול אחרת מפי שפעל. הערך המוגן בעבירת המרמה הוא ההגנה על חופש הרצון ושמירה מפני פגיעה בו בהתקיים קשר סיבתי בין פגיעה כאמור לבין קבלת הדבר שהתקבל במרמה [ע"פ 2333/07 תענך נ' מ.י. (2010), ע"פ 8573/96 מרקדו נ' מ.י. (1997), ע"פ 752/90 ברזל נ' מ.י. (1992)].

12. עיקרה של עבירת המרמה הוא בהשגת יתרון או טובת הנאה למכמה, ולא בגרימת חסרון למרומה (ענין ברזל, פסקה 46; ענין מרקדו, פסקה 75 לדברי הש' גולדברג). ועוד: "ליבו של הפסול הגלום בקבלת דבר בדרך של מרמה, הינו הדרך הפגומה שבה הושגה הסכמתו של מוסר ה'דבר' לידי המרמה. בדרך זו, מעצם מהותה של עבירת המרמה, נבלעת חשיבותו של 'הדבר' בחשיבותה של ההסכמה אשר עוותה על-ידי המרמה ואשר הובילה לכדי מסירתו" (ע"פ 2597/04 רויטמן נ' מ.י. (2006), פסקה 24; ע"פ 8080/12 מ.י. נ' אולמרט (2016), פסקה 124 לדברי הש' ג'ובראן).

13. הנאשם פגע בערכים אלו באופן קשה וחמור, תוך מעילה באמון שנתנו בו בעלי התפקידים בחברה, וכשהוא מנצל לטובתו את הקשר האישי שנוצר בינו לבין שרון - אישה צעירה ובודדה, שהנאשם הפך לדמות המשמעותית ביותר בחייה, וכך הסתבכה בפלילים ובמעשי כיעור מוסרי [ע' 10 להכרעת הדין, בהתייחס להודעותיה של שרון בחקירה].

14. מעשי הנאשם, בעצמו ויחד עם שרון, נעשו באופן מתוכנן ומחוכם, כששיטות המרמה מתפתחות ומתרבות; לאורך זמן; בהתמדה; בחזרתיות; כשהסיבה למעשים היא כלכלית טהורה; וכשהנאשם אינו יודע די, אינו מתעשת ואינו חדל מהפעילות המניבה עד שנלכד.

15. הגם ששרון היא זו שתפעלה את מערכת הקריאות הממוחשבת, אחריותו של הנאשם ותרומתו לביצוע העבירות היתה מהותית ומרכזית, כשהיה שותף מלא למעשיה של שרון, הגה שיטות מרמה, והנחה את שרון בפעולותיה [ע' 10-11 להכ"ד]. הנהנה מהגזל היה הנאשם לבדו, שכן תשלומי היתר שקיבל במרמה נשארו אצלו, ושרון לא קיבלה חלק בשלל. לכן, עונשה של שרון, שעיקרו מאסר קצר שרוצה בעבודות שירות, אינו יכול לשמש כמדד בגזירת עונשו של הנאשם.

16. הנזק הקוונקרטית התבטא בסך המרמה הכולל ששוערך בקירוב ונקבע כעשרות אלפי ₪ בודדים. עוד גרם הנאשם לחברה נזק עקיף, כשבניסיון לשמור על שמה הטוב ולשקם את אמינותה, העבירה לחברת "מנורה" סך של 84,000 ₪, לכיסוי החיוב ביתר שגרמו מעשי העבירה [ת/5]. גם סך זה שוערך (על-ידי נטלי) אך גם אם אינו מדויק, מדובר בנזק בסך נכבד.

17. הנזק הפוטנציאלי הוא גדול יותר, שכן הנאשם ושרון היו נכונים להמשיך במעשים, ויעידו פנקסי התעודות הרפואיות הכוזבות שנתפסו. נזק זה נמנע עם גילוי המעשים.
18. מדיניות הענישה בעבירות מרמה בסכומים גדולים מכוונת למאסרים ממושכים לריצוי בכליאה, והענישה הנוהגת תואמת את המדיניות שמוביל בית המשפט העליון בפסיקותיו.
19. בהתחשב בכללן של הנסיבות, ייקבע מתחם העונש ההולם בין 10 לבין 36 חודשי מאסר, כעונש עיקרי.

נסיבות שאינן קשורות לעבירה - מיקום העונש במתחם:

20. הנאשם יליד 1976, כבן 42 כיום, נשוי ואב לשני ילדים שהגדול שבהם בן 13. מוצא הנאשם במשפחה נורמטיבית, בה זכה לטיפוח. הנאשם סיים 18 שנות לימודים, הוא רופא משפחה שהתמחה גם באסתטיקה, ועובד כרופא עצמאי עבור חברות המספקות שירותי חירום וביקורי בית. בשנת 2017 החל להפעיל מרפאה לאסתטיקה.
21. לחובת הנאשם הרשעה אחת, רלוונטית ביותר לעניינו [ת"פ 11812-05-09, תע/1]: במהלך שנת 2008 ביצע הנאשם שלוש עבירות של מתן תעודה כוזבת ושתי עבירות של ניסיון לקבל דבר בנסיבות מחמירות. מהות העבירות היתה מתן תעודות מחלה כוזבות לחיילים שרצו לזכות בימי מנוחה (ולמעשה היו סוכנים משטריים). ביום 15.7.10 נגזר עונשו של הנאשם, במסגרת הסדר טיעון בו הגבילה התביעה עתירתה לעונש, לחמישה חודשי מאסר שרצו בעבודות שירות, לתשעה חודשי מאסר מותנה (שיש להפעילו עתה), לקנס ולהתחייבות בסך 7,500 ₪ כ"א.
22. הנאשם כופר בביצוע העבירות, טען שלכל היותר מדובר בחוסר הקפדה על דיווח נאות, ושלא הפיק כל תועלת כספית מהמעשים. מאליו יובן שהנאשם אינו נוטל אחריות על מעשיו. מסקנתו של שירות המבחן, שהמעשים נעשו "על רקע קושי בהצבת גבולות ברורים", מופרכת לחלוטין לנוכח מהותם של המעשים, שנעשו בצוותא, לאחר תכנון מדוקדק, בהתמדה, בתחכום ובחזרתיות, כשמטרתם הברורה והמוצהרת היא בצע כסף. לא ברור כלל מדוע נטש שירות המבחן את קביעת העובדות בהכרעת הדין ואת הגיונם של הדברים, על-מנת ללכת שולל אחר הצגת הדברים מפי הנאשם.
23. בדומה, לא ברור כלל מדוע המליץ השירות על ענישה שאינה אפשרית, של הארכת המאסר המותנה, אף שמדובר במאסר מותנה חב הפעלה. המלצה זו, וכן ההמלצות 'הטיפוליות' של העמדה במבחן (של נאשם שמקפיד להציג את צדדיו החיוביים ואינו מביע נזקקות טיפולית, שמצר רק על עניין פעוט של רשלנות בניהול ניירת, שאינו מגלה תובנה למשמעות מעשיו, וכשלא ברורה כלל התכנית הטיפולית המוצעת) ושל של"צ נוח ומכובד (של הרצאות בתיכון העירוני בעיר מגוריו), תלושות מכל מציאות.
24. לזכות הנאשם יעמדו נסיבות אלו:

א. פגיעתו של העונש בנאשם תהא קשה, כדין מאסר ראשון. גם הפגיעה במשפחתו של הנאשם תהא קשה, אך האחריות לכך מוטלת כמובן על הנאשם עצמו;

ב. עוד עתיד הנאשם להינזק קשות, אם יישלל רישיונו לעסוק ברפואה מחמת מעשיו והרשעתו;

ג. התנהגותו הכללית של הנאשם, שהינו רופא מוכשר ומקצועי, המתייחס למטופליו באהדה, במסירות ובאנושיות;

ד. חלוקה הזמן הרב מעת ביצוע העבירות, שהינו נתון כבד-משקל בענייננו;

25. לחובת הנאשם תעמוד ההרשעה הקודמת. חומרתו של נתון זה מוגברת במיוחד, שכן הנאשם ביצע את העבירות בגין ייגזר עונשו היום, בעת שהתנהל ההליך הקודם ובעת ריצוי עבודות השירות.

26. עוד יינתן משקל-מה לצורך בהרתעת הנאשם, שהרשעה ומאסר בעבודות שירות לא הרתיעו אותו, וכן להרתעת הרבים, שיש בה תועלת כשמדובר בעבירות מתוכננות ומחושבות, להבדיל מעבירות דחף.

27. עונשו העיקרי של הנאשם ייקבע אפוא בשליש התחתון של מתחם העונש. המאסר המותנה יופעל בחפיפה חלקית ממשית לעונש שאטיל, בשל חלוקה הזמן.

28. לצד המאסר יוטל קנס, כתגובה עונשית הולמת לעבירה שסיבתה כלכלית, אך הקנס יהא מתון בהתחשב בתקופת המאסר ובפגיעה הצפויה בהכנסת הנאשם; פיצוי החברה הנגזלת ייקבע על הצד הנמוך, שאין בו כדי למצות את הנזק;

29. התביעה לא עתרה להפעלת ההתחייבות ולא הומצא לי כתב התחייבות חתום, ולכן לא תופעל ההתחייבות שנקבעה בתיק הנ"ל.

סוף דבר, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל;

ב. מאסר מותנה בן 9 חודשים, שהוטל ביום 15.7.10 בת"פ 11812-05-09, יופעל בחפיפה חלקית לעונש המאסר, כך שסך הכל ירצה הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו מיום 11.7.11 ועד ליום 17.7.11 (כולל);

ג. שישה חודשי מאסר על-תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו, שלא יעבור עבירת רכוש, לרבות עבירות שיש עמן יסוד של מרמה או תחבולה, אך למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב;

ד. קנס בסך ₪ 10,000 או חודשיים מאסר תמורתו;

ה. פיצוי החברה הנפגעת בסך ₪ 20,000. הפיצוי והקנס ישולמו בעשרה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, שהראשון שבהם לא יאוחר מיום 1.4.18, וכשמחדל או עיכוב באחד התשלומים יוביל להעמדת מלוא הסכום לפירעון מיידי;

הוראות כלליות:

- א. לתשומת לב הנאשם: בקשות לדחייה נוספת או לפריסה אחרת של תשלום הקנס והפיצוי ניתן להגיש למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות;
- ב. התביעה תעביר למזכירות בהקדם את פרטי החברה הנפגעת (נטלי), לרבות ח.פ.;
- ג. התביעה תעביר עותקי כתב האישום, הכרעת דין וגזר דין לחברת נטלי;
- ד. המזכירות תעביר עותק גזר הדין לשירות המבחן לידיעה בלבד;
- ה. המזכירות תעביר עותקים מאומתים של כתב האישום, הכרעת הדין וגזר הדין למנכ"ל משרד הבריאות, לפי סעיף 56(א) לפקודת הרופאים;
- ו. מוצגים יועברו להכרעה פרטנית של קצין משטרה;

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ז' אדר תשע"ח, 22 פברואר 2018, במעמד הצדדים.

[1] וראו ע"פ 2139-11-07 דהן נ' מ.י. (2009), לעניין הרשעה בקבלת דבר במרמה, כשערך הדבר אינו ידוע במדויק;